Lad kommunevalget blive en sejr for selvstyret og det folkelige engagement!
Vi oplever i disse år, at det kommunale selvstyre får større indhold og større styrke end nogensinde tidligere. Det kommunale selvstyre - og det vil jo sige retten til at vælge forskellige løsninger i de forskellige kommuner - har fået bedre vilkår.
Selvstyre har jo kun mening, hvis man formår at vælge selvstændige løsninger, nemlig de løsninger, der svarer til de lokale ønsker. Hvis alle valgte de samme løsninger, kunne vi jo klare os med afgørelser fastsat centralt.
Derfor skal det kommunale selvstyre vise sin duelighed ved en mangfoldighed af forskellige løsninger, nemlig alle de løsninger, der giver den enkelte borger den bedste dagligdag.
Det har tidligere været sådan, at alle i Folketinget altid har talt pænt om det kommunale selvstyre. Men når kommunerne så har praktiseret selvstyre, har vi set, det kun er godt, så længe, man i kommunerne træffer de beslutninger, som Folketinget synes er rigtige.
Kommunalt selvstyre har man reelt kun, når Folketinget respekterer, at man kan vælge forskellige løsninger i Frederikshavn eller i Rønne eller Aabenraa. Men nu er der en større respekt og større vilje til at turde lade kommunerne få lov at bestemme mere selv. Det tog nok sin begyndelse med vort frikommuneprojekt, hvor vi kan glæde os over, at vi i dag har 30 frikommuner og 6 friamter, og at flere end 270 forskellige forsøg nu er i gang.
Det udvalgsarbejde, vi har haft i gang i de sidste par år, har haft som mål at reducere den centrale styring og føre beslutningskompetence ud til amter og kommuner.
Baggrunden for Lotz-udvalgenes arbejde har netop været at sikre det kommunale selvstyre større indhold. Og jeg glæder mig over det, vi allerede har fået ændret.
Men der er én ting, det er vigtigt hele tiden at holde sig for øje. Det er ikke et mål i sig selv blot at flytte opgaver fra stat til amt og kommune.
Målet er, at beslutningskompetencen føres ud i yderste led, så tæt på den enkelte borger, som overhovedet muligt.
Opgaven er, at man i det enkelte byråd skal spørge, når man skal beslutte - Jamen, er dette egentlig noget, vi overhovedet behøver at beskæftige os med? Kan vi ikke lige så godt uddelegere det til borgerne selv? Og hvis svaret er ja - så skal kompetencen uddelegeres.
I en tid, hvor de økonomiske ressourcer er knappe, er den bedste måde at få tilfredse

borgere på, at borgerne selv kan vælge, hvordan de knappe ressourcer skal bruges. Det betyder, at hovedopgaven for fremtidens kommunalbestyrelse vil være at fordele skattekronerne på brugerområder, altså puljebeløb til f.eks. daginstitutionsområdet, til folkeskoleområdet, til fritids- og kulturlivet i almindelighed og til ældreområdet. Og når pengene er fordelt, så lade brugerne selv bestemme anvendelsen.

Jeg er meget tilfreds med, at socialministeren har fremlagt lovforslag, der gør det muligt for kommunerne at give tilskud til grupper af forældre, der ønsker at etablere alternative pasningsmuligheder. Det bliver forældrene selv, der bestemmer rammer og indholdet i pasningsordningen, og dermed selv får ansvaret for prisen.

Jeg glæder mig over, at det er lykkedes undervisningsministeren at ændre skolestyrelsesloven. Vi kommer nu til at opleve den forældrestyrede folkeskole. Folkeskolen - lokalområdets egen skole - præget af områdets og brugernes egne holdninger.

For at lette processen mod selvforvaltning vil jeg sikre, at det fremover er muligt at give puljebeløb eller bloktilskud til institutioner eller brugergrupper. De skal selv bestemme anvendelsen af pengene, og de får ret til at spare op af den tildelte pulje fra det ene år til det andet.

Vi er på vej fra politikerstyre til folkestyre!

Den opgave, vi står overfor i fremtidens kommunestyre, er en ganske alvorlig opgave. Vi skal tilpasse de kommunale udgifter i nedadgående retning. Skattetrykket skal ned samtidig med, at områder med øgede udgitsbehov - f.eks. ældreområdet - skal finansieres.

Opgaven er ikke, hvad vi umiddelbart vil opfatte som populær, men det betyder ikke, at borgerne ikke forstår, at det er nødvendigt.

Jeg oplever, at de byråd, der virkelig tager fat, ja, de bliver mødt med forståelse og anerkendelse. Man ved godt, at de offentlige ydelser ikke er gratis.

Og det er ikke et forsøg, der hører under frikommuneordningen, at bruge flere penge, end der er i kommunekassen. Selv om der er kommuner, der har forsøgt det, er det alle steder endt med et dårligt resultat.

Men det, der er en alvorlig opgave, er også en spændende opgave. Alene ønsket om at kunne give bedre service til lavere skat.

Ja, umiddelbart skulle man tro, at det var selvmodsigende! Men opgaven er at øge effektiviteten også i kommunerne. Og det viser sig, at det kan lade sig gøre i et godt

samarbejde med pesonalegrupperne, så man samtidigt sikrer gode og spændende arbejdspladser i kommunerne.
Vi oplever kommuner, der ganske ambitiøst reducerer antallet af ansatte og på samme tid giver en hurtigere betjening af borgerne.
Og det, borgerne oplever som begrebet service, er jo, hvor hurtigt man kommer til at tale med en kompetent person, og hvor hurtigt ens sag bliver afgjort. Det er fejlagtigt at tro, at det at give god service kan måles på antallet af offentligt ansatte!
Når målet er effektivitet og god sagsbehandling, så glæder det mig, at også mange små kommuner viser sig at være effektive!
Det debatteres fra tid til anden, om vi skal have det antal kommuner, vi har i Danmark, og det kan der være mange meninger om. Men man skal blot vide, at vi ikke vinder noget ved at gøre små kommuner større, når det gælder begrænsning i de offentlige udgifter.
Den undersøgelse om administrative udgifter, som vi netop har offentliggjort fra Indenrigsministeriet, dokumenterer ganske klart, at de mindste kommuner - og det vil sige kommuner under 20.000 indbyggere - også er de mest effektive. Det er dem, der bruger færrest kroner til administration pr. indbygger.
Når andre undersøgelser samtidig viser, at borgerne i mindre kommuner er mere tilfredse, selv om serviceniveauet er lavere, ja, så sikrer mindre kommuner jo lavere skat og større tilfredshed - og det kan da ikke være et dårligt politisk mål.
For at sikre kommunerne den bedste udvikling er det nødvendigt, at udfordringer tages op, og nye ideer prøves. Og her glæder det mig, at ikke mindst Venstres folk er foregangsmænd og -kvinder.
Vi kan, vi tør, vi vil!
Det har vi jo hørt her i dag i de fortrinlige indlæg. Men jeg må også spørge, hvis ikke Venstres folk skulle, hvem skal så?
For det er os, der har det største ansvar, når det gælder det offentlige forbrug.
Er det ikke os, der altid har talt om at sætte tæring efter næring?
Er det ikke os, der mener, at man skal yde for at kunne nyde?
Er det ikke de holdninger, der også er brug for i kommunerne nu? Vi skal turde sige: Kære venner, alt det, I ønsker, det er rigtigt, og hvor ville vi gerne, men vi har ikke råd.
Det er jo den erkendelse, der har gjort det muligt for regeringen at indgå en aftale for 1990 med Kommunernes Landsforening om, at skatterne skal ned, og det offentlige

forbrug skal ned. En fælles erkendelse af, at skatterne er for høje og en erkendelse af, at skal vi løse vort problem med betalingsbalancen, så er det nødvendigt at flest mulige ressourcer overføres til investering i privat foretagsomhed.
Der skal derfor lyde en stor tak til alle jer i by- og amtsråd, som har ydet en indsats for at efterleve aftalen med regeringen.
De offentlige opgaver skal løses, hvor det gøres bedst og billigst. Vi har et fælles ansvar for at undgå dobbeltarbejde. Vi må sikre, at det, man beskæftiger sig med i en kommune, har man også kompetence til at afgøre. Det, der f.eks. skal afgøres af amtsrådene, skal alene være det, som kommunerne ikke kan udføre, og som amtsrådet kan udføre bedst og billigst.
Derfor har vi et ansvar for stadig at tilpasse opgavefordelingen og sikre, at disse mål nås.
Det er vel i øvrigt det, der kendetegner Venstre, at vi ikke er tilfredse med det, vi har. Vi ønsker at ændre. Vi mener, at den politiske opgave ikke alene er at administrere det samfund, vi kender, men at vende det til noget bedre.
De alt for høje skatter er et udtryk for, at det er politikerne, der bestemmer forbrugsmønstret. Man kan tage imod de goder, som politikerne har bestemt, eller man kan lade være. Men mange er ikke i stand til at vælge andet, fordi købekraften, den økonomiske frihed, er pantsat gennem politiske beslutninger.
Vi ønsker et samfund, hvor borgerne har en større frihed, og hvor politikerne bestemmer mindre. Et samfund, hvor skatterne er mindre, og hvor borgerne har den økonomiske frihed til at vælge selv.
Selv om målet er at henlægge flere opgaver til kommunerne, betyder det ikke, at alle opgaver skal overlades til det kommunale selvstyre. Jeg tænker her på, at det er oppe i tiden at diskutere kommunernes muligheder på erhvervsområdet.
Skal kommunerne have mulighed for at støtte private virksomheder?
Skal kommunalbestyrelsen have mulighed for at vurdere, hvilke virksomheder der eventuelt skal have støtte?
Det er en misforståelse at tro, at der ikke er fri adgang for kommunalbestyrelser til at gå ind og støtte private virksomheder, at der ikke er fri adgang for byråd til at etablere egentlige private produktionsvirksomheder.
Der er fuld frihed - gå bare i gangl
Der er dog kun én begrænsning. Og det er, at de midler, der investeres, skal være

byrådsmedlemmernes egne penge. Det skal ikke være skatteborgernes eller kommunekassens.
Forældede socialistiske ideer, der har kørt nationer i sænk, skal ikke belaste danske kommuner.
Kommunalbestyrelserne er ikke valgt med forudsætninger til at lede private virksomheder. Der er som hovedregel ikke forudsætninger for at vurdere, hvilke produktionsgrene der er bæredygtige. Hvilke virksomheder, der har fremtiden for sig? Alle ideer om bæredygtige fremtidige virksomheder og produktion kan kun afprøves på én måde, og det er på det frie marked, hvor det er markedskræfterne, der bestemmer, hvilke virksomheder der skal overleve.
De erfaringer, vi har med offentlig støtte til produktion, er jo, at man er tilbøjelig til at kaste gode penge efter dårlige. At man har meget svært ved at erkende, når en investering har været forkert.
Det er en forskruet, socialistisk tankegang at tro at det, der alene er brug for, er penge. Der er jo ikke kapitalmangel i Danmark.
Kan virksomheder og igangsættere ikke få kapital, er det, fordi de af professionelle er vurderet til ikke at være bæredygtige. Og det er altså dårlig forretning at støtte virksomheder og aktiviteter, der ikke er bæredygtige.
Man skal ikke se bort fra den kendsgerning, at det er med til at klare tankevirksomheden og vurderingsevnen, at man ved, at det er egne penge, man risikerer. Det er ikke sikkert, at adgangen til skatteborgernes penge sikrer samme klarsyn.
Men kan kommunerne så slet ikke tage aktivt del i erhvervspolitikken?
Jo. Man kan jo gøre meget i kommunalbestyrelserne.
Det væsentlige, infrastrukturen, fastlægges jo af kommunen. Den sikrer, at der er de nødvendige arealer til udvidelse og til ny foretagsomhed. Så man bl.a. har mulighed for at tiltrække nye virksomheder til kommunen.
Det er lige så vigtigt, at erhvervsklimaet er i orden. At man forstår, at kommunen er til ikke alene for at hjælpe borgerne i kommunen, men også for at hjælpe virksomhederne. Og ikke mindst at effektiviteten på rådhuset er stor. Virksomhederne skal føle, at de har en medspiller.
Når man gerne vil støtte den private sektor, så er opgaven også, at flest mulige af de offentlige gøremål uddelegeres til private virksomheder.

Vi skal sikre, at de, der giver de billigste tilbud for den rigtige kvalitet, også får lov at prøve. Det er jo her, det dokumenteres, at man har en forretningsmæssig indstilling, og at man er ansvarlig for ressourceanvendelsen.
Det man sparer kan anvendes f.eks. til at øge servicetilbudet på ældreområdet. Eller det kan sikre, at borgerne kan få lov at beholde en større del af deres indtjening selv.
Vi har alvorlig brug for liberal tankegang.
Vi skal afprøve liberale ideer, der sikrer, at ressourcerne anvendes bedst.
Vi skal sikre, at den enkelte får det største råderum og den største mulighed for selv at tilrettelægge sin dagligdag. Det er jo ønsket bag vore slogans:
Mennesket frem for systemet! og
Du kan, hvis du vil!
Derfor er jeg glad for, at vi bevæger os fra politikerstyre mod folkestyre.
Derfor er jeg glad for, at så mange Venstre-folk tager aktivt del i arbejdet.
Glad for at kunne sige tak til alle jer, der har gjort en stor indsats siden sidste landsmøde for at fremme Venstres sag.
Et stort til lykke til jer, der er så heldige, at I er opstillet på Venstres liste til kommunalvalget. For vi ved, at det er fantastisk spændende at få lov at tage del i arbejdet i kommunalbestyrelse eller amtsråd. At få lov til at se samfundet fra en anden synsvinkel og være med til at præge en udvikling, der sikrer, at flest muligt får det bedst muligt.
Det er en spændende opgave, og det er også en stor udfordring.
Det er derfor, der er brug for liberale Venstrefolk.
Der er brug for jer!
Held og lykke med opgaven!